

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvnyomdája,
főtér, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szög egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szög 1 ft., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% engedély. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Békés megye bizottságának 1874-ik évi november hó 2-án s folytatva tartott közgyűléséből.

Elnök főispán, a nagyszámu bizottsági tagok szívélyes üdvözlése mellett, a közgyűlést megnyitja.

A megye alispánjának a megye állapotáról, s időkben tett intézkedéseiről szóló részletes jelentése felolvastatván, az általánoságban tudomásul vétetett, egyes helyekre a következő határozatok hozatván:

A szarvasi volt szolgabírói hivatal helyiségeül szolgált kincstári épületek használatát fejében az 1865—1866-ik évekből eredő, s úgy a pénzügyminiszterium, mint az aradi pénzügyigazgatóság által megterített kivánt 154 ft a f. évi költségvetési előirányzatban be nem foglaltatván, s ezen összeg a belügyminiszterium által is a f. évi költségvetési javadalmazás megtakarításából rendeltetvén megfizettetni, — a megye közönsége határozta, miszerint ezen összeg az év végével netalán elérhető megtakarításokból fizetessék, ki, ellenesben a jövő évi költségvetésbe lesz felveendő, — s erről a belügyminiszter oly kéréssel fog értesített, hogy a pénzügyminiszter az ügy ezen állásáról értesítvén, a kilátásba helyezett per utján behajtástól való ellátás iránt megkeresni méltóztatassék.

Ezzel kapcsolatban, s ugyancsak az alispáni jelentésből kiindulva, a belügyminiszterium ismételt felkérést határozatott, hogy a bach-kormány ideje alatt elárusított megyei épületek árának mint jogos követelésnek megtérítése iránt a jövő közgyűlésig annyival is inkább intézkedjék, mert a többször felterjesztések sikertelenségét tapasztalva, kényszerülve érezte a megye, ezen követelésnek behajtását per utján elrendelni.

A megye tulajdonát képező szeghalmi szolgabírói laknak azon része, mely az abszolút kormány idejében kincstári költségen épített, az ott elhelyezve volt kir. járásbíró-ság más helyiségbe való költözködése által megüresedvén, miután ezen épülethez a megye jogot képez, annak végleges átbocsátása iránt a pénzügyminiszterium ujjal megkeresett határozatott, kijelentetvén hogy az ideig a megye mindennemű netalán tervezetbe

vett építkezések ellenében tiltakozni, s azt esetleg megakadályozni el nem mulasztandja.

Az 1875. évre újonczállítási sorozó bizottsági polgári elnökül a megye alispánja és a főjegyező, ezek akadályozása esetén az árvaszéki elnök küldetnek ki, melyről a honvédelmi ministerium szokott módon értesített határozatott.

A megye közönsége örömmel értesül az alispáni jelentésből azon sikeres kísérletekről, melyek az indigó előállítás körül Szarvason tettek, s tekintve azon előnyöket, melyek az eddigelé költséges beviteli cikket képező indigónak hazai gyártás utján való előállítására esetén, közgazdasági szempontból, elérhető lennének; a földm. ipar és keresk. ministerium figyelmét, ez irányban felhívni teljesen indokoltnak találja.

A megyének jövő 1875. évi költség-előirányzatára nézve szükséglet gyanánt fel van tüntetve 83626 ft
melyből levonatván a 600 ft
fedezeti összeg, a jövő évre valóságosan fedezendő összeg 83026 ft leendő

Olvastatott a belügyminiszteriumnak leirata, melyben a Békésben levő katonai lakok közül kettőnek elárverezésére vonatkozó jegyzőkönyvet helyben hagyván, egyuttal felkéri a megyét, hogy az eladásból befolyt tőkék kamatait a költségvetésbe vegye fel, a tartalék alap eredetét s rendeltetését feltüntető tüzetes jelentést s a Békésben levő el nem adott két katonai lak további bérbeadásáról szóló árverés eredményéről jelentést terjessze fel; — melyre nézve a ministeri leiratnak a kérdéses két katonai lak eladását helybenhagyó része, valamint az alispánnak az eladási ügylet végleges elintézése tárgyában tett intézkedési tudomásul vétettek, — a kivánt tartalékalapot illető részletes jelentés tételét, miután az a ministeriumnak már több ízben felterjesztetett, ez uttal a megye mellőzi, — ugyancsak a még el nem adott két katonai lak használatára teendő intézkedések eredményének felterjesztésére nézve is, a megye, sem a gyakorlat, sem törvény, vagy szabályrendelet

által kötelezve nem érezvén magát, jelenést tenni nem tartja szükségesnek

Szucsó Béla t. aljegyző hivataláról leköszönvén, lemondása tudomásul vétetett, s hivatalának buzgó betöltése és fáradozásaiért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott.

A főispán ur kinevezési jogával élve Márki Lajos végzett jogászt s ügyvédjelöltet tisz. aljegyzővé kinevezte, — s az újonnan kinevezett a hivatalos esküt a közgyűlés előtt le is tette.

Némely községek évi zárszámadásait s költségvetési előirányzataikat a szabályrendelitet megállapított határidőre betérjeszteti elmulasztván, — erre nézve a járási szolgabírónak meghagyatik, hogy jövőre az ilyen mulasztásokat elkövető községi előjárókat az alispánnak jelentsék be, s a hanyagsággal vádolt előjárók irányában, maguk részéről a törvényben meghatározott fegyelmi eljárást alkalmazzák.

Az állandó választmányi tagoknak újra választására nézve, — miután a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvény-cikk némely határozatai között, ép az állandó választmány szervezete és hatáskörére vonatkozó némely módosítások is czéloztatnak, másrészt a megyei bizottság választott tagjai felerészének közlekedéséről törvény szerinti kisorsolása folytán elrendelt újabb választások még nem tartattak meg, ez okokból a megye közönsége, az új választásokat az alkalommal elejtendőnek, s az ez időszerint fenálló választmányt működésében a további határozatig meghagyandónak határozta.

A jövő évi költségvetésnek a ministeriumtól leendő leérkezte előtt is, a megyei szolgásményzet ruházatának, továbbá az irodai és világítási szereknek beszerezése iránt intézkedjék.

A gazd. ipar és keresk. ministeriumnak, a marhahús kimérése tárgyában alkotott megyei rendszabály némely pontjának megváltoztatására kiadott rendelete, melyben a megyei szabályzat azon része, mely a négy heten alóli és három hónapon felüli, nem különben a három éven alóli növendék marhák levágatását tilalmazza, a minister által módosítottat, — erre nézve a megye közönsé-

ge elhatározta, hogy e nagyfontosságú közgazdasági érdek megóvása tekintetéből, feliratilag kérvényeztessék az országgyűlés, hogy a minister urat e tárgyban benyújtandó törvényjavaslat mielőbbi előterjesztésére utasítsa.

A közmunka és közlekedési ministernek azon intézvényére, melyben a megye felterjesztésére válaszólag tudatja, hogy a törvényhatóságok kezelése alatt álló utak segélyezésére, az országgyűlés által f. évben megszavazott összegből a megye által kért segélyt nem engedélyezheti, — határozta a megyebiz. közgyűlés, hogy miután az országos s így a megye közlekedési vonalairól szóló utalózatban Békés megye egyetlen köutja, mely a remetei hidtől Gyula városán keresztül, a csabai vasuti indóházig vezet, felvéve nincsen, s így a minister arról talán tudomással sem bír, s a segélyt is ezért tagadta meg: a megye mérnöke utasított ezen utvonat terjedelme s állapotáról egy szakszerű munkát készíteni, mely a ministeriumhoz felterjesztetvén, ennek kapcsán kérelmezessék az állami segély, legalább a jövő évre.

A belügyminiszteriumnak azon rendelkezvényére, melyben a megye felterjesztésére válaszólag felhívja a törvényhatóságot, hogy előre nem látott nagyobb mérvű kiadásoknak a házi pénztárból leendő kiutalványozásához a belügyi ministerium előleges jóváhagyását esetről esetre kikérni el ne mulassza, határozza a közgyűlés, miszerint a megye, önkormányzati — s törvény által szabályzott hatáskörénél fogva, a megállapított költségvetés keretén belül, házi pénztárból felsőbbi előleges engedély nélkül is utalványozhatja a költségvetésében különben elő nem forduló kiadásokat, — mindazáltal tekintve, hogy a minister ur, az illető kiadásokra vonatkozó engedélyezési jogát, csakis addig kívánja gyakorolni míg a törvényhatóságok szükségletei az állampénztárból fedeztetnek, a megye közönsége e kérdésben további orvoslatozatot keresni nem kíván, s a ministeri rendelkezvény tudomásul veszi.

A vaspályák által okozott halál vagy testi sértés felelősségről szóló 18-ik, — a budapesti kereskedelmi és váltó tör-

TÁRCA.

Kisvárosi ujságírás.

III.

(Vége.)

A kisvárosi ujságíró is szereti lapját úgy beosztani, hogy legyen benne vezércikk, levelezés, újdonságok, vegyes rovat, s tárca.

Nem csekélyebb érdeklődés van a kisvárosi tárca, mint az újdonságok, ez is annyi bajjal jár épen, mint amazok, azon különbséggel mégis, hogy itt már nem kell azután járni, honnan kerül, hanem az özőn száma gyűltök közül kell böngészni. És ez nem kis feladat. A vidéki ujságíró halálra kinezik a „süldő poeták, bikficzek“ kik, ha a tekete vonal alatt csiripelhetnek minden kivánságuk teljesül. Meglát egy kis leányt, verset ír, ha véletlenül a kis leány látja meg, verset ír, ha a kis leány új topánkát kap verset ír, ha a kis leánytól a bálban kosarat kap verset ír. „Hozzá, Ó, Lemondás

Borongás, Hévülés, Felsülés, stb. mind oly themák, melyek a vidéki poeta lantjában mindég találnak hangot, és ha már verset azért ír, mert szeret, s ha azért szeret, hogy erről a leány is tudjon, de bátorsága megmondani nincs, elmegy az ujságíróhoz, kéri égre földre, tegye boldoggá, közölje versét hadd tudja meg a kis leány, hogy az ő szívében milyen kőnigráczai csata van. A vidéki ujságíró aztán „jó ember“ megszanja a szenvedőt, s „kiteszi az ujságba“ a verset. Persze hogy van öröm, a poeta magához veszi a lapot, s kit uton ut felén előtalál, lefűleli s felolvassa neki a verset, s hirdeti, napkeletől fogva napnyugotig, hogy a mai lap tárcája valami „fain.“

Hát még a beszélők: Egy szív története, Két szív története, Egy egész tucet szív története, — A falu rózsája, A pusztai rózsája, Az egész vidék rózsája. stb.

Erzsébet, Sarolta, Leokadia, Adelhaide, stb. már a hol a kalendariumot felültik, — a beszélőkhöz nem kell több.

Hanem hát mit is csináljon a vidéki

ujságíró, csak nem vágja le az ily nemes ifjakkal szárnypróbálgatásai közt szárnyait, hisz még tollseprőnek sem használhatná fel.

Arról tökéletesen megvan győződve, hogy a hozzá beküldött versek, épen olyanok, mint a hamis bankók, egyiknek sincs értéke az ahhoz értő előtt, s ha a turpisság kislül, hát mind a kettő készítőjét elítéli, egyiket a királyi bíróság, másikat a közönség törvényszéke. — Mert a vidéki poeta a szerkesztő marasztaló ítéletében nem nyugszik ám meg, apellál a közönséghez.

Egy jó tulajdona mégis van, s ez az őszinteség, bár vannak, kik ezt kenyérrigységnek szeretik nevezni.

Sipos Soma barátom szép példáját is adta a multkor, midőn ugyancsak leszádta a „Békést“ a „Békés megyei Közlöny“-ben, mivel oly borzasztó verseket közöl, — pedig a kópé tudta jól, hogy ez őszinte kritikával egyideűleg fog megjelenni az ő verse a — „Békés“-ben. — De hát a hamis bankók között is van fokozat, egyik tizes, másik ötös, és így tovább, — a fokozat a ros-

versekben is meg van, abban azonban testvériesen osztoznak, hogy értékük nincs.

Hó hó, majd elszóltam magamat, van a ros versek mégis valami haszna, — a humorisztikus lapoknak töltelékét ad. (I. az „Üstökös“ mult számát. — Grüner Márton a „Békém. Közlöny“ szenvedelmes poetáját azon kitértet érte, hogy az „Üstökös“ méltányolta! jeleinek töménytelenségét, s bema-tatta nagy Magyarországnak Csaba lelkes buzgalom gyötörte „költészt“)

És az „Üstökös“ nem szidta le azért a „Békém. Közlönyt.“ Hálátlanság is lett volna.

Az után azokról a „szives“ „rózsás“ beszélőkről is tudja a vidéki ujságíró, hogy szinterők a mézeskalácsos, és czukrász műhelyek, de azt is tudja, hogy a közönségnek egy része szereti ha ilyen edességfélék s szolgál belőlök egy-egy harapással. — És van, a ki megizleli.

vénység kereskedő ülnökei számának szaporításáról szóló 19-ik, a budapesti m. kir. tud. egyetem számára építendő sebészeti kórodáról szóló 21-ik, — hamis vagy vétkezes gondatlanságból származott bukás esetében követendő eljárásról szóló 22-ik, — a nők teljes korúságáról szóló 23-ik, — a bírói gyakorlati vizsgálatról szóló 24-ik, — a keleti marhavész elleni intézkedésekről szóló 20-ik, — az országos statisztika ügyének szervezéséről szóló 35-ik, — a méter mérték behozataláról szóló törvény keresztülvitele céljából, az 1874. évre szükséges póthitelről szóló 31-ik, — a törvényhatóságoknak adandó inségi kölcsönre szükséges 500,000 frtnyi póthitelről szóló 26-ik, — a román fejedelemséggel vasuti csatlakozások tárgyában 1874. évi május hó 31-én kötött egyezményről szóló 27-ik ez évben alkotott törvényekkel hiteles másolatai az illető ministeriumok által megküldvén, a közgyűlés által tudomásul vétettek, s szokottani meghirdetés után levéltárba tétetni határozattak.

Háromszék alispánja, a szék határozatából az iránt keresi meg a megyét, hogy az iskola tanács tagjai illető fuvar- és napdíj illetményeket, tekintettel az állampénztár szorult helyzetére — szüntesse meg; — tudomásul vétették.

Ungmezei közönsége az iránt keresi meg a megyét, hogy a pesti öngyógyító egyelet további fenntartása érdekében, illetékes helyre intézett feliratát, pártolni sziveskedjék; — tudomásul vétették.

Arva megye közönsége az iránt keresi meg a megyét, hogy az országban létező állam utakon szükségelt hidak- s közlekedési műtárgyaknak szilárd anyagból való építése tárgyában a közmunka és közlekedési ministeriumhoz intézett feliratát pártolni sziveskedjék; — tudomásul vétették.

Udvarhelyszék közönsége az iránt keresi meg a megyét, hogy az állami vagy törvényhatósági szolgálatba lépő nyugdíjas egyének nyugdíj élvezetének, a hivataloskodás tartama alatt leendő felfüggesztése tárgyában, a belügyministeriumhoz intézett feliratát pártolni sziveskedjék, — tudomásul vétették.

Az „orsovai Deakegyelet“ a magyar sz. korona feltalálási helyét jelző kápolna mint történelmi emlék fenntartása érdekében keresi meg a vármegyét, — tudomásul vétették.

A megyei pénztárnak havonként véletlenül megejtett megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyvek beterjesztvén, tudomásul vétették.

(Vége köv.)

A békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egyelet igazgató választmányának Gyulán, 1874. november 2-án tartott gyűlése.

A választmányi gyűlés, a megyeháza nagy termében, nagy számú intelligens közönség jelenlétében, d. u. 1/2 4 órakor vette kezdetét.

Az egyelet tisztviselői — s a választmányi tagok közül jelen voltak: Göndöcs Benedek elnök, Haan Lajos alelnök, Zsilinszky Mihály titkár, id. Mogyoróssy János tárlati igazgató, Party Ferencz pénztárnok, Keller Imre ügyész; — Jancsovics Pál, Györy Vilmos, Asztalos István, Horváth Sámuel, dr. Kovács István, Beliczey István, Hajóssy Ottó, Dobay János, Márky István, Janó Sándor igazgató választmányi tagok.

Göndöcs Benedek apát és lelkész, egyeleti elnök ur, megnyitván a gyűlést, meleg szavakkal üdvözölve a jelenvoltakat, a következőket terjeszté előt

1) Az egyelet alapszabályai — a vall. és közokt. ministeriumtól október havában leérkezvén, azon záradékkal lettek megerősítve, miszerint — a minister örvendetes tudomásul vévén az egyelet megalakulását, — az egyeletnek működése és a tárlat gyarapításáról szóló kimutatást évenként megküldeni, s az egyelet feloszlása esetén azt bejelentetni kívánja, — az egyelet vagyonának hováfordítása iránti intézkedést önmagának fenntartván.

Minthogy azonban az egyeleti alapszabályok 33. §-a világosan intézkedik, hogy: „ha a netalán valaha bekövetkezhető pártolás és részvéthiány miatt, az egyeletnek további működése és fenállása lehetetlenné válnék, az esetben annak minden vagyona a megyebizottsági közgyűlés rendelkezése alá lesz bocsátandó, a meglévő pénzüsszeg pedig a megye pénztárában, külön tétel alatt lesz elhelyezendő, hogy az alapítók szándékához képest, a kamatok és egyéb jövedelmek, minden időben a tárlat fenntartása és gyarapítására fordíttassanak,“ — ennél fogva a választmány határozata szerint, a ministeriumhoz felterjesztés fog küldetni, hogy tekintetbe véve az alapszabályok fentebbi §-át legyen kegyes zár-rendelést akként megváltatni, módosítani.

2) Továbbá az elnöki jelentés előterjeszté, hogy az egyeletnek 3 tagu küldöttsége, — az elnök, alelnök és titkár személyében, — f. év július havában küldöttséggel tisztelgett Trefort Ágoston vall. és közokt. minister urnál, szóval és írásban előterjesztvén az egyeletnek azon kérelmét, hogy lenne kegyes intézkedni a minister ur, miszerint mindazon tárgyakból, melyek a nemzeti muzeumban kettős példányokban vannak meg, egy-egy példányt megyei muzeumnak is nyerjen. A minister ur kegyesen fogadta a küldöttséget, s a kérelem teljesítésére a legjobb reményt nyujtá.

3) Ezzel kapcsolatban jelenté elnök ur, miszerint a közokt. ministeriumnak f. év sept. 4-én 33492 sz. a. kelt leiratában arról tudósított, hogy a nemz. muzeumnak kettős példányokban meglévő tárgyai, elkülönítve, rendezve még nem lévén, azért az egyeletnek kérelmét a minister ur ez időszert meg nem teljesítheti.

4) A küldöttség a főnöbbi alkalommal tisztelgett Pulszky Ferencz urnál; mint országos muzeumi főfelügyelőnél is, hogy az egyeletnek a minister urhoz beadott kérelmét, lenne kegyes majd annak idejében pártolni azáltal, hogy a nemz. muzeumnak több példányban meglévő tárgyai közül, mennél többeket juttatna megyei muzeumunknak, — mit ő a legzivesebben meg is ígért.

Egyszermind felhívá a küldöttséget, és ajánlá, hogy kísértén meg egyeletünk is, a pesti példájára, egy magyar iparművészeti kiállítást rendezni, felhiva eme nagy horderejű vállalatra a megyei közönség méltó figyelmét és érdeklődését.

Az elnöki jelentésnek eme részét egyszerűen tudomásul véve a választmány, — az iparművészeti kiállítás rendezésének javaslatát elfogadá, s az e tárgyban megindult haszasabb vita eredménye végre is az lett, miszerint a kivitelre nézve az elnökséget utasítá, hogy a kezdeményezés lépéseit megtegye. — Zsilinszky Mihály titkár ur pedig idevonatkozólag azon indítványt tevő, hogy felhivandók lennének megyei összes iparosaink, hogy a már eddig készült és még meglévő, ugy ezután készülendő remekmunkáikból is azt, amit nélkülözhetnek, és bármi tekintetben érdekesnek ítélnék, ajándékozzák a megyei muzeumnak, mely mint a művelődéstörténelmi egyelet tárlata, az egyelet céljához képest hivatva van felölelni, egybegyűjteni és megőrizni a többi között mindazt: „ami az ipar és kereskedelem terén, mint megyei nevezetesség tünt fel.“

Az indítvány egyhangu helyesléssel tállakozván elfogadtatott.

Tétetett indítvány arra nézve is, hogy a gazdaszatés földm. iparának kitünőbb példányai is képviselve legyenek a muzeumban; — mi azonban nem helyeseltetett azon oknál fogva, mert megyénk kiválólag gazdaszat és földmíveléssel foglalkozván, kétségkívül e nemű tárgyak legnagyobb számmal fognának bekerülni, holott ezek mint muzeumi tárgyak, a legkevesbbé sem érdekesek. — S igen helyesen jegyzé meg erre nézve az apát elnök ur, hogy ily nemű tárgyaknak illetékesebb helye volna a gazdasági egyeletnek gazdaszati muzeuma, — melynek felállításáról gondoskodni, a nevezett egyelet feladatát képezi.

(Folyt. köv.)

3-ik értekezés.

Gobóczy Károly — *biharm. gazd. egyeleti titkára* — az általa kiállított méhlokak közül felmutatja a Szepességen nagyon használt szalma kas gyűrűket, s előadja miként ezekből kettő-három egymásra illesztve, s fedő deszkával ellátva, vagy e helyett lapos szalma tekercsel fedelezve, így a részletek fapeczekkel egymáshoz erősítve, előáll a legolcsóbb, legegyszerűbb nyárban hűvös, télen meleg méhlok, mely egy vagy több karima hozzáadásával vagy elvételével a szükséghez képest könnyen növeszthető vagy kissebbithető.

E mellett felmutat egy kis gyertyás ferslag forma ládát, melynek a kihuzható fedől deszkától vett bal oldalán 2 hüvelyk hosszú egyes méhek átkelésére való 3 keskeny nyílás van, s magyarázza, hogy ez a nyílásos oldalával, az előbb ismertetett szalma kas vagy bármely lapos fedelő kas tetején vágott lyukra fektetve le, azon mézürt képezheti, hova csak a munkás méhek járnak, mely a tiszta, az ugynevezett szüz méz rakhelye, hol a belső falakon felül alkalmazott párkányzatra keresztben rakott Dzierzon szerinti léptartó pálcákkal a lépek ki és be rakhatók. Így a közönséges méhlokál alkalmazható mozgósítható szerkezetű mézürt is felmutatván előad, ajánja azt különösen a kezdő méhészeknek.

Továbbá gyakorlottabb méhészek számára felmutat G. K. egy Berlepsch-féle fekvő kaptárt, mely egy hosszában fekvő négy-szögletű s felülről nyílható egyszerű láda, — benne fent vésett párkányzaton függő léprámák vagy keretek vannak végig rakva. — Középen vagy bárhol a léprámák közt egy válaszfalat képző deszka eresztetvén le, a röplyuk felőli tér képezi a fiasítási ürt, a rekeszdeszka megetti tér pedig — miután a rekeszdeszka alján csak a munkás méhek átkelésére való keskeny nyílás van — képezi a mézürt.

Ezen kaptárt — több évi tapasztalatára hivatkozva — legzelszerűbbnek nyilvánítja az ismertető, legzelszerűbbnek mert a felülről nyitott fedőnél egy tekintettel végig láthatni valamennyi léprámán, s a melyiket akarja tetszés szerint emeli ki a méhész, e könnyed kiemelés átvizsgálás által könnyűvé válik a here lép kivágás, az anyaméh kifogás, a rajzás akadályozása, vagy a műraj készítése, a tisztogatás, mely a fenék deszkának kihuzása, által is eszközölhetik, könnyűvé lesz a fiasítás vagy a mézürt szükség szerinti nagyítása, szükítése, a felesleg méz kiszedése és minden a mű méhészetben kívánt eljárás.

Végül előmutatja Gobóczy Károly ur egy külsejében már igen csinos négy-szögben emelkedett fenálló u. n. könyves kaptárt, mely Szepes-Szombatból a feltaláló Valachy Frigyesztől szerzetett meg, ennek felső része a mézürt képezi, oldalt és felül nyithatólag, s megnyitvatva Dzierzon-féle mozgósítható léppálcák tűnnek elő, alól pedig pár keskeny nyílás a költéstérből feljártot mutatja.

Ismertető az egész mézürt leemelvén, az első rész falazatát tevő oldal deszkákat is — melyek vastagok és szövettel bélelték, kiszedte és félrakarta, s ekkor egyszerre láthatók lettek az egész belsejkeretek, a Berlepsch szerinti lépkeretek, melyek egymason két sorozatban fognak helyet. Majd az egyik oldalon levő kapesok megnyitvatván, minden lépkeret, mint a nyitott könyv levele nyíllott, forgott körül, s perc alatt valamennyi lép látható egész tartalmával, s ép oly könnyen ki is szedhető, és vissza helyezhető.

Ez igen érdekes méhlok nagyon munkás, annál fogva előállítására 8—9 forint költséget igénylő lévén, ismertetője nem közönséges használatra hanem nagyobb méhészekben a méhészet építése és érdekesen gazdagítása szempontjából ajánlja azt.

Levelezés.

Gyoma 1874. november 2.

Dr. Báttaszéki ur, szerkesztője a „Békésmegyei Közlönynek“ egyik számában mondja, hogy Gyomán mammuth-csontok találtak

és azt a találók felosztották egymásközött; isten szerelméért, igaz, hogy ma a 19-ik században a sok inség miatt nehezen élhetünk, de még sem osztjuk fel és esszük meg a mammuth-fogat?

A dolog pedig így áll: Az egyesült Körösök Gyoma, Endrőd és Szarvas alatt fekvő átmetszési 3-ik rétegének kiásatása alkalmával először a 26-ik Endrőd alatt fekvő átmetszésből egy kubikus kiásott egy mammuth-rágó-fogat; meghagytam a feltgyelőknek a különböző átmetszésekben, hogy ébren figyeljenek. Október 6-ikán délután a peresi több mint egy fél mértföldre terjedő csatornának az alsó torkolattól felfelé 800-ik ölben jelenlétemben feltüntek csontok; ott maradtam és kiásva azokat haza szállítottam. Azokat megvizsgálva meggyőződtem, hogy egy mammuth-agyarának birtokába jutottam. Nézetem az; mert hogy elefánt fogcsont, azt mutatja struktúrája, vegytani összeköttetése és azon tulajdona, hogy ha nyalja az ember, a nyelvhez tapad. Jelentést tettem báró Wenckheim László kormány biztos ur ő méltóságának, ki már is rendeletét nekem kiadta. Liele „Alter des Menschengeschlechtes“ czimű művéből meggyőződtem a mammuth váz alakjáról is, hogy nem csalódtam. Ezen hü vázlat egy elefántcsont lemezen jó konserválva meg találtatott kiásatás alkalmával oly időből, amikor már mammuth nem volt.

Az állat hossza 5 öl volt, magassága mintegy 2 1/2 öl, agyara 8—9 láb; ez a mely nálam van.

Ide jöhetésének okául tekintem az ide usztatást. Hallom, hogy a megyében érdekeltség származott a 3-ik rétegből kiásott föld minősége iránt is; annak felső 3—4 lába sárga agyag kis vaséleggel vegyítve; alsó 2 lába kék agyag, mely több helyen oly tiszta, törése oly finom és ólom fényes, hogy a legjobb agyag edényekre anyagot nyujtana. Egyes szelvény között homok is fordul elő; futónak mondják, de kiásható deszka között, tiszta a homok. Földárja nincs; ha a kiásott átmetszések torkolatait egy hétig nem nyitattam és kiszivattynztattam a vizet, mely az oldalakból összegyűlt, akkor szárazra maradt a fenék, mely kis vízszin alatt 2 lábbal fekszik.

Ez volt oka is szerencsés munkálatunknak, mely keresztül vitetett, mert már 10 kanálison folyik a viz a harmadik rétegen keresztül oly mélységben hogy azt kérdi az egyik kubikus a part tetejéről, az ott lent levőtől: Hallja, kend az oda lent János bátyám?

Máig egy barázdát huztunk az alsó rétegben 4 öl szélességben és 5400 öl husszúságban a megyén keresztül, mely 20,000 köbtartalmat foglal magába, hogy a viznek szabályosabb útja legyen. Ez pedig mind báró kormánybiztos ur ő méltóságának műve.

Clausnitzer Sándor,
művezető mérnök.

Szarvas, nov. 4. 1874.

Szarvason folyó november hó 2-án szenderült jobb létre t. Küllay Adolf m. k. adóhivatali ellenőrnek közszeretben álló nemes keblü neje. A boldogult férjét hön szerető azon nők egyike volt, kik női hivatásukat a család szük, de nemes és boldogító körében példászerűen tölték be. — A szellemhagyta porhüvely végtisztelete folyó hó 3-án délutáni 3 órakor tartatott meg.

Nagyszerű, valóban a lélekre ható temetés volt ez, nem azért — mert a szertartás tán az előttünk kevésbé ismert református egyház egyszerű szokásai szerint végeztetett — hanem azért, mivel a gyászvatalra vigasztalhatlan fájdalomtól áthatott kebellet — leborult férj és hön szerető két árva bánatát enyhíték a nagy számmal megjelent rokonok és jó ismerősök igaz részvét könnyei, s ez adá a temetésnek valódi nagyszerűségét.

A gyászszertartás a mély szomorúság érte háznál, t. Darabos Sándor sz. andrási ref. lelkésznek szivből szivekhez szóló, megható beszéde után végeztetvén, a nagy számú halottas gyülekezet a tompán zugó érczharangok halált hirdető kongásai közt kíséré a

halásztelki nagy temetőben levő azon ujon-
nen nyitott sírhalmig, mely a boldogult nő
hidegült tetemeinek hosszas megpihenésére
lőn szánva, hol a békés nyugalom és a szent
egyenlőség testvérként átkarolva csókolják
meg egymást.

A felejthetetlen nő, a legjobb anya és a
köztisztelt állott urnó emléke a vigasz-
talhatlan férj, az árva gyermekeken kívül
számosak szívében felejthetetlen leend.

A kegyelemnek mindenható ura istene
adja, hogy a szeretteitől megvált nő hamvai
felett a sírhant könnyű legyen, és békével
alhassa örök álmát a feltámadásnak nagy
reggeléig!!

Ifj. Bus magyar.

Főhivás.

A budapesti tud. egyetemi bölcsész-
segélyző egyesület az idénre is megalakulván,
kedves kötelességünknek ismerjük a nagy-
érdemű közönséget értesíteni s egyszersmind
fölvívni minden jó ügy iránt nyilvánuló fi-
gyelmét fiatal társulatunk iránt. Ez egyesület
még sok ápolást igényel, hogy kinőhessen ma-
gát azzá, mire hivatva van, de mit a köz-
önség pártolása nélkül el nem érhet.

Fölkérjük ennél fogva a t. közönséget s
különösen a tanár urakat, hogy társulatunk
alaptörvényét mint alapító tagok (50 frttal) vagy
mint pártolók (tetszés szerinti összeggel vagy
könyvvel) gyarapítani méltóztassanak.

Együttal figyelmeztetjük a t. szülőket,
hogy a mennyiben gyermekeik mellé házi
vagy ismétlődő tanítókra volna szükségök, ez
irányban sziveskedjenek a segélyegylet elnö-
kéhez (Egyetem III. emelet) fordulni, hová
egyéb küldeményeket is intézni kérünk.

Budapest, 1874. október 30.

Lekly Gyula,
f. jegyző.

Márki Sándor,
elnök.

Pályázati hirdetmény.

A b.-gyulai kir. törvényszéknél évi 500
frt fizetéssel és 100 frt lakbérrel egybekap-
csolt egy aljegyzői állomás üresedésbe jövén,
fenti állomáshoz betöltése tekintetéből a nagy
méltóságú m. kir. igazságügyminiszter urnak
3604 eln. sz. a. kelt magas rendelete foly-
tán pályázatot hirdetek, s felhívom mind-
azokat, kik a fenti állomást elnyerni óhajtják,
hogy szabályszerűen bélyegzett okmányai-
kal, úgy szintén életkorukat tanúsító anya-
könyvi kivonattal is felszerelt pályázati kér-
vényüket és pedig a közhivatalban levők hi-
vatali főnökeik útján eme hirdetménynek a
„Budapesti közlönyben“ első megjelenéstől szá-
mitott 4 hét alatt hozzám annál bizonyo-
sabbban beküldjék, minthogy a későbbben ér-
kezett kérvények figyelembe vehetők nem
lesznek.

Kelt Gyulán 1874. novemb. 1-én

Novák Kamill
tszéki elnök.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi igaz-
ságügyi miniszter urnak folyó 3611. eln. szám
alatt kelt magas rendeletével a b.-gyulai kirá-
lyi törvényszék területén szervezett, és telek-
könyvi hatósággal is felruházott szarvasi ki-
rályi járásbírósnál egy II-ik bírósági vég-
rehajtói állomás rendszeresítettén, annak be-
töltése tekintetéből ezennel pályázatot hirde-
tek s felhívom mindazokat, kik a fent irt
állomást elnyerni óhajtják, hogy szabálysze-
rűen bélyegzett okmányokkal, és különösen
életkorukat tanúsító anyakönyvi kivonattal
is felszerelt pályázati kérvényüket és pedig a
közhivatalban levők hivatali főnökeik útján,
és hirdetménynek a „Budapesti közlönyben“
lett első beiktatásától számított 15 nap alatt
hozzám annál bizonyosabban beküldjék, mint
hogy későbbben érkezett kérvények figyelembe
vehetők nem lesznek.

B.-Gyulán 1874 november 1.

Novák Kamill
elnök.

— **Jegyzéke a b.-gyulai kir. törvény-
széknél november 9. 10. 11. 12. napjain fel-
veendő büntető ügyeknek.**

Előadó Nögáll László:

November 9.

1687. Ifju Varaszi Kasik Mihály tiszt-
viselőknél hivatalos eljárásbani ellenszegülés.
1688. Farkas András és 2 társa bírói
zártörés és sikkasztás.

1689. Garzó Andrásné csalás.

1699. Weigert Mihály bírói zártörés.

2291. Pribék Péter és 2 társa súlyos
testi sértés, bűnpalástolás.

2309. Králik György és Csete Pál tol-
vajság és abbani részesülés.

2420. Weinberger Sámuel tolvajsági ki-
sérlet.

November 10.

1700. Turi János tolvajság.

1725. Varga Mátyás és társa bírói
zártörés.

1743. Bányai Sándor bírói zártörés és
sikkasztás.

2492. 1772. Ifju Samu Mihály szülő
bántalmazás.

2308. Papp Ferencz sikkasztás.

2456. Bolgyika Kracon tolvajság.

November 11.

1744. Sinka István illetve P. Nagy Já-
nos és társai tolvajság.

2416. Turi A. Mihály zártörés.

November 12.

1773. Hornok Mátyás súlyos testi sértés.

1849. Vagó Anna súlyos testi sértés.

1850. Oláh János szülő bántalmazás.

2453. Ifju Megyeri szülő bántalmazás,
veszélyes fenyegetés és idegen vagyon ön-
hatalmu visszatartás.

1985. Durkó Anna és Durkó Péter zár-
törés általi sikkasztás.

Ujdonságok.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminis-
ter Kis László kir. törvényszéki aljegyzőt
törvényszéki jegyzőnek, s Möriz Nándor tör-
vényszéki díjnokot a b.-csabai kir. járásbí-
rósnál irnoknak nevezte ki. Márki Lajost
a főispán megyei tisztelbeli aljegyzőnek, a
kir. törvényszék elnöke pedig Bencsik Feren-
czet a törvényszékhez díjas joggyakornok-
nak nevezte ki. — Mult számunkban téve-
sen közöltük, hogy Szlabur Oszkár irnokul ne-
veztetett a b.-csabai járásbírósnál, Szla-
bur a törvényszék elnöke joggyakornoknak
nevezte ki.

— **Békési hírek.** Békésen is lesz Ka-
talin bál, még pedig, mint biztos kuforrás-
ból halljuk e hó 21-én, a kassinó helyiség-
ben. Mult szombaton Rácz Jancsi zenekara
rándult ki Békésre egy estélyre, s igen nagy
közönség előtt és zajos tetszés között jászott
a „Korona“ kávéházban, mely mai nap me-
gyénkben legalkalmasabb kávéház helyiség
szép tágas terem, igen csinos kiállítás, s a
mi fő, a mai pénzzük világhoz mért mesés
olcsó árak igen keresetté teszik. — A ki-
rályi kissebb haszonvételeknek Békésen két
bérloje van, s ezek most azon nemes ven-
senyt tüzték ki, hogy minél olcsóbban árul-
janak; van is aztán vig élet, 6 kr. egy it-
cze bor, s ki két itczét megiszik egy fekete
kávé ráadásul kap, meg is látszott e bor
hatása, a szakadatlan danolások kintornával
vegyes lármáján, mely Békésen éjjel nappal
zúgott, míg nem egy szolgabírói rendelet el-
vette nem ugyan a kedvet, ezt nem is akarta
— hanem a hangot, e nélkül pedig nincs
zaj, s most már szép esendben pályáznak a
fekete kávéra, melynek elnyerése mint mon-
dám, azon kellemetlenséggel jár, hogy előbb
két itcze bort kell meginni a 6 krosból.

— **A megyeszékház építéséhez** csupán
két terv érkezett, s ezek sem a határidőn
belől, mi ugyan a dolgon nem változtat, na-
gyobb baj az, mind a pályázók, mind a me-
gyére nézve, hogy egyik terv sem fogadható
el; a pályázók a 200 frttól elestek, a me-
gye pedig vagy két hónapra hátrább maradt
E tervek oly műgondtal, s ügyes technika-
val vannak készítve, hogy a megye e mun-
kát külön-külön 50 frttal jutalmazá a kitü-
zött 200 frtból, a fennmaradt 100 forintot
pedig új pályadíjúl tüzte ki akár egy egé-

szen új terv készítésére, akár e kettő kö-
zül valamelyiknek oly forma átalakítására,
hogy az elfogadható legyen. A két terv ké-
szítője Léderer Ede városi mérnök s Lics-
man Bálint ácsmester, a Léderer terve di-
szes egyemeletes házát mutat a mai épü-
let egy szárnyát kiépítve a ref. templomig. E
terv kivitele 56000 forintba kerülne. Licsman
terve szerint a mostani épületre még egy emelet
jönne, középen 48 □ öl diszes teremmel,
az első emeleti, s földszinti helyiségek is lé-
nyegesen átalakíttatának, a terv 30,000 frtba
kerülne. De mint mondtok egyik terv sem
találtatott helyesnek, s mivel így van, talán
nem késő egy igénytelen nézetre az intézők
figyelmét felhívni. A mostani telekkönyvi he-
lyiség az igazságügyminiszter tárcájához tar-
tozik ugyan, de a kiépítetlen telek még min-
dig a megyéé, s ha a megyének tetszik, e
telket beépíti, s marad a diszes megyeház.
mellett egy kis gunyhószéri kir. törvényszé-
ki helyiség, a mi szépségtel tekintetben is
sokat ártana. Hanem — s ez az igénytelen
indítvány — nem lenne-e célszerű az igaz-
ságügyminisztert a vállalatba venni oly for-
mán, hogy az egész telekkönyvi helyiség
felépítették s a megye székházával egy di-
szes épületté olvadna össze, e könnyen kiszá-
mítható többletet aztán viselje az igazság-
ügyi tárca, s így lenne a földszinten a telek-
könyvnek tűzmentes helyisége, erre pedig
nagy szüksége van, az emeleten pedig a kir.
ügyészség s törvényszéki vizsgáló bíró ké-
nyelmes helyiséget találna, míg így az ügyés-
ségnek drágán kell helyiségét megfizetni, a
vizsgálóbíróknak, s telekkönyvnek pedig alig
van alkalmas helyisége.

— **A polgári iskola** megnyitása e hó
3-án csakugyan megtörtént; az iskolaszék
tagjai és városi tanács a városközsége kisebb
tanácstermében gyűltek össze, honnan a pol-
gármesterrel az iskola helyiségbe mentek, ott
a növendékek teljes számban együtt voltak.
A polgármester itt sajnosan tudatá, hogy
iskolaszéki elnök ur lábujját végett ágyhoz
van szegezve, alelnök ur pedig rögtönüi sürgős
foglalkozása végett maradt távol, átad-
va iskolaszéki jegyző urnak elnök ur által
az iskolaszéki tagok, szülők, tanárok és az
ifjusághoz intézett iratát, felolvasás végett,
minek megtörténte után a polgármester in-
tézett rövid beszédet az iskolaszéki tagokhoz
jóindulatukba ajánlva az intézet jövőjét, az
ifjuságot pedig munkásság, szorgalom, vallá-
sosság és engedelmesre intve rajuk az
ég áldását kérte. — A szép számmal jelen-
váltak nevüket az emlékkönyvbe jegyezve,
megtekinték az új tanszereket, és úgy az
1-ső osztály, mint a rajziskola felszerelését
az intézet jövőjébeni reménnyel távoztak.

— **„A Franklin társulat“** kiadásá-
ban legújabbán a következő könyvek jelen-
tek meg s küldettek be megemlékezés végett
szerkesztőségünkhöz: „Hamupipóke“, „Vörös
bóbitás kis leány“, „A hős szabó“, „Csip-
kerózska“, „Hüvelyk Matyi“, „Jancsi és Ór-
zsika“. E hat darab füzetke a nevezett me-
sékét tartalmazza jó gyermekek számára s
csinos színezett képekkel vannak ellátva. —
„A természet könyve“, közérdekű olvasmá-
nyok a természetudományok köréből két
kötetben Berstein A. után fordította Dr. Tol-
dy László. Ára a két füzetnek 1 frt. — „A
szőlőművelés kateja“ továbbá „Borászati
vagyis pinczegazdasági kate“ — mindkét
művet Dr. Perlaki Mihály írta — „Mi-
ként emelhetjük gazdaságunk jövedelmét“, —
a földművelő nép számára írta Réti János.
Mindhárom mű — a „Falusi könyvtár“ fü-
zeteit és pedig a XIII, XIV, és XV. füzetét
képezik. — A „Kis nemzeti muzeumok“
30, 31, 32-ik füzetei, melyek közül a két el-
ső Vértesséi újabb beszéyleit, — az utóbbi
„Az ősi római idők“ című korrajzokat
tartalmazza. Egy füzet ára 50 kr.

— **„Szegedi képes naptár“** meg-
jelent és szerkesztőségünkhöz beküldetett;
kiadója Burger Zsigmond özvegye Szegeden,
ára 20 kr. A diszesen kiállított naptár be-
csületére valik a kiadó nyomdának, és ismer-
etterjesztő mulatva oktató tartalma végett
melegen ajánljuk vidékünk közönségének fi-
gyelmébe is. — Tartalma: Szeged városa és
nevezetesebb épületeinek leírása, Rózsá Sán-
dor bűnperé, szegedi népdalok és adomák

stb. — A naptár kapható Gyulán! Winkle
Gábor könyvárusnál is.

— **Nyilvános köszönet.** Miután ezen-
tuli működésemet általam s kedves nóm ál-
tal vezetett saját intézetemben folytatni fo-
gom, mindazon vidéki és helybeli igen tiszt-
elt szülőknél, kik Budjácsné asszonyság in-
tézetében nyolcz éven át kedves leánykái-
nak tanításában becses bizalmukkal mega-
jándékozni kegyeskedtek, ezennel érte a leg-
szivesebb köszönetemet nyilvánítom. — A
kedves volt tanítványaimnak bucsuzólag azon
benső ohajomat fejezem ki, miszerint a női
erénynek legszebb virágaival ékeskedve szer-
retett gondozóiknak legnagyobb öröme s
drága hazánk dicsőre nevedjenek, engem
pedig jó emlékekben megtartani szivesked-
jenek.

Plank Alajos
tanító.

Szarvasi ujdonságok.

* * * **Városunk** is ad már valamit a
csinre. Mindez ideig szegényelve kellett be-
vallanunk, hogy ha városunkba olykor oly-
kor egy-egy idegen elvetődött — kénytelen
volt az — ha ismerősei nem valának — az
Augiasistállójához hasonló kocsimaszerű „Bá-
rány“ vagy „Sas“ vendéglőnek csak csufolt
torneibe szállni. Egyszer valahára azonban
már átlátá azt a t. regale-bizottság is, s el-
határozá, hogy a nagyon is pusztai csárdá-
hoz hasonló első fogadónk a „Bárány“ diszi-
tésére áldozni kell. Valóban dicséretére vá-
lik e nemes elhatározás a bizottságnak, mert
az ezután érkezendő vendég — fogadom,
hogy rá nem ismer a csak pár héttel ezelőtt
még ronda külsejű fogadóra. Nem volna ta-
lán a diszitő bizottság műzélése rovására az,
ha a fogadó ajtaja felett fityegő s az elmult
századokra emlékeztető korcsmai, s különben
is nagyon ronda czégernt onnan ledobtatá.

* **Az évenként tartatni szokott ló-
összeírásokra a határidő folyó hóra tüzetett**
ki, még pedig Szt.-Andráson f. hó 9-én, Ócsü-
dön pedig 10-én az összeíró bizottság jelen-
létében fog megtörténni.

* **A halottak** estéjét városunkban
ez évben is mint mindig — megülték. A
ködös boros őszi estén a nyugvó hívek iránti
kegyeletlőt áthatott keblű lakosok csoporto-
san siettek a sirkert — e nagy béke hon fe-
lé, hogy a részvét meleg könycspeivel áz-
tassák fel a sírhalmok száraz göröngyeit.

* **Báli tudósítás.** A szarvasi intel-
ligens ifjuság Katalin napra a „Bárány“
vendéglő ujonnan diszitett nagy termében
táncvizsgálat rendezend a megalakult hely-
beli nőegylet alaptörvényének gyarapítása cél-
jából. A meghívók a legközelebbi napokban
fognak szét küldetni. Erősen hiszük, hogy
— tekintve a jótékony célt, — tekintve a
rendezők gyakorlottságát — e táncvizsgálat
is — mint már több — úgy városunk mint
a vidék szép virágszájai szívében is soká
kedves emlékü leend. Vajha e reményünk
cserben ne hagyja!!!

— **Nsgos Kontur Józsefné,** született
Tassy Amália assz. a megboldogult köztis-
teletben részesült atyja tek. Tassy Zsigmond
ur emlékeiránti kegyelet s érzületől áthatva,
valamenynyi szarvasi iskola intézet céljá-
ra aránylag adományozott, ugyszintén az izr.
hitközségi elemi iskolájára 100 frot szives
volt adományozni, mely körülménynél fogva
az izr. hitk. elhatározta, hogy tek. Tassy
Zs. ur emléke örökítésére, ama özvegy utá-
ni 5% kamatjából, évenként ápril 16. min
halálnapján — egy szorgalmas szegény ist
kolás gyermek kiruháztassék.

© **Az asszonyok miatt.** Városunk-
ban két általános ismert polgár egy idő
ótas naponként rendszeres meglátogatja a csap-
székeket, hol a vándor pohárból a szegény
házért gyakran isznak oly nagyokat, hogy
aztán a láb megtagadván szolgálatát — gyön-
géd karokon vitetnek haza. Minapában is
éppen együtt borozgatának, talán éppen a
„Kosló“-féle lebuiban, a midőn is a má-
morosabb ily kérdést intézett collegájához:
Mi lehet az oka kedves komám, hogy kend
most mindig iszik? — Az ok? Az nagyon
is érthető. Mert lássa komám uram a fele
ségem, ha houn vagyok, mindig zsémből, sőt
még azt is mondá a kultkor, hogy én kül-
döm őt mielőbb a sírba. Miért is megakar-
ván a jámbor nyelvelségeket a kifáradástól
kimélni, éppen azért kerülöm az otthont, s
azért iszom jelenleg is csak itthon. S ha az-
tán még akkor is zsémbel, ha néha haza-
vetődöm, akkor meg a tiszteltes atya taná-
csát követem, — melyet boldog egybekel-
sünkör elmondott — csak hogy víz helyett
bort veszek a számba, s öntök fel a torkom-
ra. — No már így édes koma — a mint
veszem észre — egy betegség ellen orvo-
soljuk magunkat, s ha tehát a világ kérdi
tőlünk, hogy miért iszunk: laconikus rövid-
séggel feleljük: „az asszonyok miatt“.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő;
Dobay János.

Anatherin szájviz

dr. POPP J. G. es. k. udv. fogorvosótl Béc-
ben, Stadt, Pognerasse 2 sz.
1 forint 40 krajczáros palackokban,
legjellegesebb szer csuszogófogás, a fogusgyü-
ladás, digmanata és kiselzése ellen; feloldja a
meglevo fogkövet s gátolja annak újradaku-
lását, megerositi a mozgó fogakat a foghús
megszilárdítása által; s midőn a fogakat és
foghúst minden artalmas anyagotól megtisztít-
ja, a szájaknak kellemes frissességét kölcsönöz,
eltávolítja a száj rossz bűzét csak rövid ideig
használat után is.

Anatherin fogpép

dr. POPP J. G. es. k. udv. fogorvosótl
Bécében.
E készítmény megerositi a lehellet frisse-
ségét és tisztaságát, azon kívül arra is szol-
gal, hogy a fogoknak vakító teherességét köl-
csönözön, azok romlását gátolja s a foghúst
megerosítse.

Dr. POPP J. G.

Nővény-fogpóra.

Amnyira tisztítja a fogakat, hogy napon-
kénti használata által nemcsak az annyira kel-
lemetlen, borzító távollattik el, hanem a fogak
glazurja is teheressége s mindinkább gyarapo-
dik. — Egy doboz ára 63 kr. 6. c.

Raktárak:

Gyulán: Dr. ley István és Winkler Ferencz gyógyszer-
szerszéknel.
Békésen: Benedek József gyógyszerésznél.
Csabán: Varsagh Ede
Simándon: Csiky M.
Sákadon: Trajanovics Ágoston gyógyszer-nél.
Orosházán: Medvezy K. gyógyszerésznél.
Paukotán: Tanyi C.
Mező-Bereágyban: Návay János gyógyszer-
észnél.
Gyulán: Szemlén Fülöp fűszerkereske-
desében.

52) 17—26

A téli idényre!!

ajánljuk dúsán ellátott raktárunkat legujabb szövött árukkal, u. m.: divatos **berlini kendőket** minden nagyságban és színben, Shawlokat, Pelerineket, burkolókat, felöltőket, testmelegítőket, harisnyákat, kamáslikat, baschlikokat himzőekkel, beduinokat, ütérmelegítőket, karmantyukat, kesztyűket, flanelingeket, merino-nadrágokat és mellényeket, vadászharisnyákat és egyéb a hideg ellen óvó tárgyakat — hölgyek és urak, valamint mindenkoru gyermekek részére.

Ajánljuk továbbá nagy választékban **férfi- és gyermek-kalapokat** pesti és bécsi divatra, ugyszinté divatos **hölgy-nemez-kalapokat**, diszített kalapokat gyermekek részére, mindentéle kalapformákat és azokhoz a legszebb virágokat, tollakat és diszitményeket, — szilárdan dolgozott **czipők** hölgyek urak és gyermekek részére mindenkor készletben vannak.

Vadászatkedvelőknek ajánljuk raktárunkban Lefouche-töltényeket, dugókat minden nagyságban, vadásztarisznyákat, portartókat és egyéb vadászszereket.

Mindezen és egyéb raktáron levő tárgyakat eladjuk a pénzsűke végett legjutányosabb leszállított áron, és biztosíthatunk mindenkit a legpontosabb kiszolgálásról, kérve becses látogatást

142) 1—3 **SILBERSTEIN TESTVEREK.**

Egy jó házból való fiu **TANONCZUL** ugyanott felvétetik.

Egy képzett és biztosítékot nyújtani képes egyén, mint életbiztosítási felügyelő, biztosítások szerzésére előnyös feltételek mellett alkalmazást nyerhet egy legjobb hitelű biztosító-társulatnál. Ajánlatok kéretnek Gyulára V. A. 100 poste restante intéztetni.

139) 3—3

Man bittet, dieses Blatt in jeder Familie wohl aufzubewahren.

Brust-Tabletten gegen Grippe, Katarh, Husten und Heiserkeit. Preis per Schachtel 70 kr., grosse fl. 1.30. Bei Abnahme per Dtzd. 25%, Nachlass.
Anodyne Necklace Childrens Teeth englische Zahnperlen für Kinder zum Umhängen, wodurch selbe die Zähne leichter und schmerzloser erhalten. — Preis 2 fl., per Dutzend 20 Pet. billiger.
Odontine (Zahnpasta) in Porcellantiegeln zu 80 kr. Oe. W. Bei 1 Dutzend 20 Pet. Nachlass. Diese Zahnpasta ist das vorzüglichste Mittel zur Reinigung der Zähne, sowie auch Zähne gesund und blendend weiss zu erhalten, den Zahnfleisch schmerzlos und auf unschädliche Weise zu entfernen, das Zahnfleisch zu stärken und zu befestigen, das Blut und Lockerwerden zu verhindern.

Cachou Aromatisé zur Beseitigung des üblen Geruches aus dem Munde nach dem Tabakrauchen, nach dem Speisen, nach dem Genusse geistiger Getränke, wie: Wein, Bier, u. s. w., unentbehrlich bei dem Besuche besserer und feinerer Gesellschaften, der Theater, der Bälle, der Salons u. s. w. Diese Cachou bestehen aus reinen, der Gesundheit vollkommen unschädlichen Pflanzenbestandtheilen, und sind als Präservativ gegen das Faulen der Zähne, sowie gegen Zahnschmerzen bestens zu empfehlen. Bei jedesmaligem Gebrauche kaut man eine Pille, wodurch der üble Geruch beseitigt wird. In Schachteln zu 60 kr.
Eau enthépélique. Dieses aus reinen Pflanzentheilen bereitete Wasser ist ein seit Jahren erprobtes und bewährtes Mittel zur Erfrischung, Verschönerung und Stärkung der Haut und zur Vertilgung aller Arten Efflorescens, als: Sommersprossen, Finnen, Mitfresser, Kuppferflecke. Preis eines Flacons 1 fl., 1 Dutzend 9 fl.

Frostheul-Balsam in Tiegeln zu 50 kr. Oe. W., welcher selbst bei veralteten Frostschäden möglichst schnell den größten Schmerz lindert und vollkommen heilt, hat sich durch Erfahrung mehrerer Jahre als ein empfehlenswerthes Mittel allgemeine Zufriedenheit erworben.
Max Florian Schmidt's Med. Dr. und Professors schmerzstillende, stärkende, antiskorbatische **Zahn-Tinctur.** Diese Tinctur, nach dem Original-Recipe bereitete wird sowohl zur schnellen Stillung von Zahnschmerz, als auch als starkendes Mundwasser bereits durch ein halbes Jahrhundert mit grossem Vortheil allgemein angewendet, die Tinctur hat zwei grosse Vorzüge: sie ist sehr wirksam und macht durch den ausserst billigen Preis alle anderen Zahnwehstopfen überflüssig. Echt zu haben in Flaschen sammt Gebrauchsanweisung zu 40. kr. Bei ein Dutzend 25 Pet. Nachlass.

Universal-Speisenpulver. des Dr. Gelle. Bisher unerreicht in seiner Wirkung auf die Verdauung und Blutreinigung, hartnäckige Leiden, als: Verdauungsschwäche, Sodbrennen, Hämorrhoidal-Leiden aller Art, Hautausschläge, Mittel in der eingewurzelten chronischen Gicht. Preis einer grossen Schachtel 1.26 kr., einer kleinen 84 kr.
Bruchpflaster. Vorzüglich anwendbar bei Unterleibsbrüchen, bereitet und empfohlen von Dr. Krusi, practischem Brucharzt zu Basel. In Blechbüchsen sammt Beschreibung 3 fl. 60 kr. Oe. W.

Die von den ersten Medicinal-Collegien Deutschlands geprüfte und von der hohen k. Statthalterei in Ungarn wegen ihrer ausgezeichneten, besonders Krampfadern, Kopfgicht, geschwollene Glieder, Verrenkungen und Seitenstechen mit sicherem Erfolge als erstes schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppel starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

Universalpflaster von dr. Buron in Paris. Dasselbe ist mit Diplom der Facultäten in London und Paris beehrt, höheren Orts geprüft und der öffentliche Verkauf genehmigt. Dieses Pflaster hilft besonders für Hühneraugen (Leichtdornen), Frostbeulen (Gefrore), jede mögliche Art Wunden durch Verletzungen, Biss, Stich oder Schnitt, Scropheln, Eiterungen und Geschwüre, für den Wurm und Nagelflässe. Der Topf (Tiegel) kostet 30 kr.

Französisches flüssiges Haarfarbe-Mittel, um Haare jeder Art nach Belieben schwarz, braun und blond bündeln höchstens 10 Minuten dauerhaft zu färben, dessen Wirksamkeit bereits so allgemein bekannt ist, dass es keiner weiteren Anpreisung bedarf. Ein Apparat dazu, das ist zwei Bürsten und zwei Schalen, 50 kr. Ein Flacon flüssiges Haarfarbmittel 2 fl.

Augen-Essenz v. Dr. Romershausen zur Erhaltung, Herstellung und Stärkung der Sehkraft. 1 Fl. sammt genauer Gebrauchsanweisung fl. 2.60.

Kropf-Salbe gegen Blähhalz, in Flaschen zu 40 und 80 kr.

Gicht und Rheumatismus-Watta von Pattison (echt) 1 Paket zu 70 und 40 kr., auch gegen Gliederreissen und Hexenschuss.

Pastilles digestives de Bilin (Biliner Verdauungszeltele). Die Biliner Pastillen, aus dem berühmten Biliner Sauerbrunnen erzeugt, sind zu empfehlen bei Sodbrennen, Magenkrampf, Blähsucht und beschwerlicher Verdauung in Folge der Ueberladung des Magens mit Speisen oder geistigen Getränken, bei Saurem Aufstossen. Pr. 1 Schachtel 60 kr.

China-Glycerin Pomade, den Haarboden stärkende und den Haarwuchs befördernde Pomade. In Tiegeln zu 80 kr. und 1.50 kr.

Ess-Bouquet, sehr feines Parfum für Sacktücher und Wasche überhaupt. Pr. 1 Flacon 1 fl.

Augsburger Lebens-Essenz von Dr. Klesow. Bestens zu empfehlen bei hartnäckiger Stuhlverstopfung, schlechter Verdauung, Hämorrhoidal-leiden. Ein Flacons sammt Gebrauchsanweisung 50 kr. und 1 fl. Per Dutzend in Original-Kistchen um 25 Pet. billiger.

Dr. Callond's Wurmtabletten. Diese Zeltelchen sind als ein unfehlbares Wurmmittel bestens zu empfehlen; selbe schmecken sehr angenehm und können auch Kindern spielend beigebracht werden. — Preis 40 kr., in Schachteln sammt Gebrauchsanweisung.

Steierischer Kräutersaft für Brust und Lungenkrankhe, Husten und Heiserkeit, sowohl für kleine Kinder als auch für alte schwächliche Personen bestens zu empfehlen. Preis einer Flacons 87 kr.

Die von den ersten Medicinal-Collegien Deutschlands geprüfte und von der hohen k. Statthalterei in Ungarn wegen ihrer ausgezeichneten, besonders Krampfadern, Kopfgicht, geschwollene Glieder, Verrenkungen und Seitenstechen mit sicherem Erfolge als erstes schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppel starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

K. k. pr. Tannochinin-Pomade. Das sicherste und beste Haarwuchsmittel, nach deren 3- bis 10 tagigem Gebrauche das Ausfallen der Haare sicher und dauernd beseitigt, der Nachwuchs befördert, das Haar in seiner natürlichen Farbe weich und glänzend erhalten und die Schuppenbildung verhindert wird. Desselbe wird von vielen ärztlichen Autoritäten empfohlen und liegen zahlreiche Anerkennungsschreiben Jedermanns Einsicht auf. — Durch ihre prächtige Ausstattung gereicht sie dem schönsten Toilettenstück zur Zierde. Preis einer für drei Monate ausreichenden Dose 2 fl. Oe. W.

Eau fontaine de jeunesse golden gibt jedem Haare die so allgemein bewunderte goldblonde Haarfarbe auf das Vollendetste und Ueberraschendste. Preis 10 fl.

Dr. Mayer's Magen-Essenz gegen Krämpfe, Blähungs-Koliken, Magen-schwächen, Diarrhöe und erprobtes Mittel gegen die Seekrankheit, dann das **Franzenberger Wasser** zur Heilung der Sand-, Stein- und Harnbeschwerden, mit welchem in öffentlichen Kranken- und Privatkranken-Anstalten die besten Resultate erzielt wurden, wie es ärztliche Gutachten, Zeugnisse und Dankschreiben, welche jeder Flasche beiliegen, sowie der seit Jahren erzielte steigende Absatz im In- und Auslande beweisen.

Seehofer's ungarischer Mund- und Magen-Balsam, in Flaschen zu 40 kr., vorzüglich wirksam und erprobt gegen Hamorrhoiden, bei Hartnäckiger Stuhlverstopfung, bei schlechter Verdauung und Magensaure.

Liberische Gesundheits-Kräuter. Das ausgezeichnete und bewährteste Mittel gegen alle Brust- und Lungenleiden, alle Katarhe, Verschleimungen, Husten, Heiserkeit ec. 1 Pak. fl. 1.50.
Liebe-Liebigs-Nahrungsmittel für Kinder zur Beruhigung Liebigs-Suppe P. 1 Fl. 70 kr.
Zahnpasta k. k. pr., von Pfeffermann. Preis 1 st. 25 kr.

Die Condensirte Milch, bereitet von der Anglo-Swiss condensed Milk Co., Cham, Schweiz, ist die einzige von Baron v. Liebig analysirte und für den Gebrauch in Haushaltungen, für Auswanderer und Kinder (Säuglinge) empfohlene condens. Milch. Preis 64 kr.

Pagliano, sehr beliebter, auflösender und blutreinigender Syrup, echt und direct bezogen von Professor Pagliano aus Florenz. Preis 1 fl. 50 kr.

Schweizer Gehör-Liquor gegen Ohrenausen, Ohrenschmerz, Ohrenstechen, Schwerhörigkeit. Preis 1 fl.

Zahn-Cement, k. k. priv., zum Selbstplombiren hohler Zähne. Preis 1 fl.

Anatherin-Mundwasser, k. k. priv. echt, von J. G. Popp, allgemein bekannt als das beste Zahn-Conservierungsmittel Flacon 1 fl. 40 kr., mit Post 1 fl. 70 kr.

Fleisch-Extract (Liebig's) die beste Sorte, in Original-Töpfen zu 1 Pfund, 1/2 Pfund, 1/4 Pfund, 1/8 Pfund.

Moospflanzen-Zelteln von Dr. Schneeburger in Pressburg ausgezeichnetes Hilfsmittel gegen Husten Heiserkeit, Katarh ec. 1 Schachtel 38 Kreuzer.

Zahnpulver nach Vorschrift des Professor Heider. 1 Schachtel 40 kr.

Fiakerpulver, ein allgemein bekanntes, vorzügliches Hausmittel gegen Katarh, Heiserkeit, Krampfhusten ec. Schachtel 35 kr.

Restitutions-Fluid. Vorzügliches Mittel für Pferde 1.40 kr.

JOSEF WEIS,

Apotheker „zum Mohren“,

Nr. 27. Wien, Tuchlauben Nr. 27.

empfiehlt dem geehrten Publikum bestens folgende Artikel.

Postversendungen werden nur gegen Beischliessung der Emballagegebühr von 15 kr. ö. W. ausgeführt.

140) 3—12

Vetorinischer Balsam aus Alpenkräuter und kostbaren Essenzen und von der k. k. Landesregierung Galizien erprobt, ist ein vorzügliches und sicher wirkendes Mittel gegen Nerven-Schwäche, Krämpfe, Rheumatismus, Leistenstechen und Gelenkentzündung. Per Flacon 1 fl. 50 kr.

Pulver gegen Fusschweis. Dieses Pulver beseitigt den Fusschweis und den dadurch erzeugten unangenehmen Geruch und ist erprobt unschädlich. Preis einer Schachtel 2 fl.
Dr. Quarin berühmtes Husten und Katarh-Pulver (insbesondere bei starker Verschleimung kräftiger Personen). Preis 1 Schachtel 65 kr.
Neuroxilin, aus Alpenkräutern bereitetes Pflanzenextract gegen gichtische, rheumatische, besonders Schwächezustände aller Art, 1 Flacon 1 fl., stärkere Sorte 1 fl. 20 kr.

Prager Gichtthee in Paketen à 60 kr. und **Weidinger's schmerzstillendes Gichtpflaster**, Nr. 1 à 51 kr., Nr. 5 (doppelt kräftig) à 1 fl. Sicherstes Mittel gegen Gelenkschmerzen, Gliederreissen, Gichtknoten, Geschwulsten ec. den Schmerz in kürzester Zeit stillend.

Pastilles Prendini, gegen Heiserkeit, besonders Sängern und öffentlichen Rednern bestens zu empfehlen. Preis 1 Schachtel 40 kr.
Franzbranntwein, die Flasche zu 80 kr. oder 1 fl. 50 kr.

Dr. Carneri's Sirop di Palermo ist das wirksamste abführende Blutreinigungsmittel, welches heute im Handel vorkommt, und eignet sich dessen Gebrauch besonders bei Verunreinigung des Blutes, allgemeiner Verschleimung, Schleimhämorrhoiden, Hautausschlägen, siphilitischen Geschwüren, gichtischen und rheumatischen Ablagerungen, Anschoppungen im Unterleibe und damit verbundener Stuhlverstopfung, Appetitlosigkeit, Congestionen, Kopfschmerz. Preis 1 Flasche 1 fl. 20 kr.

Copatine Mége, eine glückliche Verbindung von Copain-Balsam mit anderen eminent wirkenden balsamischen Substanzen, gegen frische und chronische Samenausflüsse, in Paris in den Spitalen eingeführt. Die Kapseln sind in Zuckerhüllen eingehüllt. Der Erfolg ist ein sicherer. Preis 1 fl. 80 kr., mit Eisen stärkere Sorte 2 fl.

Engelhofer's Muskel- und Nerven-Essenz, aus aromatischen Alpenkräutern bereitet, für Gicht und Rheumatismus, Nervenschwäche, Gelenkschmerzen, Schwindel, Seitenstechen, Hämorrhoidal-leiden, Schwäche der Geschlechtstheile. Preis eines Flacons 1 fl.

Sturzenegger's Bruchsalbe für Unterleibsbrüche mit besten Erfolge angewendet. Preis 3 fl. 20 kr., stärkere Sorte 3 fl. 70 kr.

Pastilles fortifiantes (Pastilles de Roma). Diese Pastillen sind vorzüglich zu empfehlen als ein stärkendes und höchstmögliches Belebungsmittel im Sexua-System und der Geschlechtsverrichtungen, ohne deswegen zu überreizen oder wohl gar zu schaden; selbe beseitigen männliche Schwäche auch noch im angehenden Alter und sind daher bestens zu empfehlen. Preis eines Flacons mit Gebrauchsanweisung 10 fl.

Echtes Dorsch-Leberthranöl. Als vorzüglichstes Heilmittel bei allen Brust- und Lungenkrankheiten anerkannt, von vorzüglicher Qualität und reinem Geschmacke; dieBouteille zu 1 fl. 80 kr. Bei Abnahme von 1 Dutzend Flaschen 24 Pet. Nachlass.

neten Verwendbarkeit concessionirte gegen Gicht, Rheumatismus (Gliederreissen, Hexenschuss), Rothlauf, jede Art Krampf in den Händen, Füssen und in Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppel starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

Grösstes Lager ausländischer, insbesondere aller gangbaren französischen Specialitäten zu möglichst billigen Preisen.